

Årsberetning 2017

Region Sønderjylland-Schleswig

Indhold

Forord	1
Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer.	2
Kultur, sprog, ungdom, sport.	8
Politisk og administrativ dialog og samarbejde.	25
Regionskontor & Infocenter.	36

Kolofon:

Region Sønderjylland-Schleswig
Regionskontor & Infocenter
Lyren 1 • DK-6330 Padborg
Tlf. +45 74 67 05 01 • Fax +45 74 67 05 21
www.region.de • www.region.dk
www.kulturfokus.dk • www.kulturfokus.de
www.pendlerinfo.org

Marts 2018

ISBN: 978-87-999985-7-9

Forord

2017 var et udsædvanligt år for Region Sønderjylland-Schleswig. Den politiske strategiproces blev afsluttet efter to års arbejde og kulminerede med undertegnelsen af den nye aftaletekst i juni måned. Yderligere har Region Sønderjylland-Schleswig fejret 20 års jubilæum med forskellige arrangementer. Det var højdepunkterne i et travlt forretningsår.

I strategiprocesen kom ønsket om mere information og kommunikation i organisationen og partnerne imellem til udtryk. Med forstærket informationsarbejde opfyldes ønsket allerede nu. Samtidig blev to nye udvalg etableret; det drejer sig om Arbejdsmarkedsudvalget og Udvalg for grænseregional udvikling.

Med baggrund i kommunalvalget i Danmark er der kommet nye ansigter i det grænseoverskridende samarbejde. Kommunalvalget i Tyskland til maj 2018 vil også føre til forandringer. Region Sønderjylland-Schleswig siger tak til alle for deres store engagement og arbejde og den vedvarende dialog over grænsen. Vi ser frem til et aktivt og interessant nyt år med mange diskussioner, indhold samt at yde noget for borgerne i grænselandet.

Peter Hansen

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Informationsformidling og nedbrydning af barrierer

Infocentret i Region Sønderjylland-Schleswig er det eneste uafhængige informationsstilbud i regionen indenfor disse emner. Både pendlere, virksomheder, institutioner og myndigheder søger information og vejledning hos Infocentret. Gennem årene er der opbygget stor viden, erfaring og kompetence til gavn for de rådeøgende.

Deltagelsen i samarbejdet 'Grenznetz' samt arbejdet med identificering og analyse af mobilitetsbarrierer er blevet videreført.

Informationsformidling Infocenter (Foto Tim Riediger)

Grænsependler- og mobilitetsinformationsformidling

Informationsformidling til grænsependlere, virksomheder og institutioner inden for spørgsmål om grænseoverskridende emner udgjorde også i 2017 Infocentrets hovedvirksomhed. I 2.680 tilfælde blev borgere, virksomheder og institutioner hjulpet, idet spørgsmål blev besvaret direkte, der blev iværksat videregående undersøgelser og henvist til kompetente netværkspartnere. 281 af disse samtaler fandt sted i Schleswig, Flensburg, Leck, Aabenraa og Tønder. De rådeøgendes spørgsmål bliver stadig mere komplekse.

Ud over Infocentrets informationsformidling er SKAT's rådgivningsservice blevet videreført, hvor 355 rådeøgende blev hjulpet i 2017. I 30 af disse tilfælde var der behov for yderligere vejledning fra Infocentret.

Vejledning fordelt på emner for 2017:

Almen: Spørgsmål, som kan besvares uden at man ser på den enkelte person og den individuelle situation.

Individuel: Spørgsmål, som kun kan besvares ved at se på den individuelle persons situation.

Arbejdsmarked Tyskland almen Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Tyskland uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	12
Arbejdsmarked Danmark almen Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Danmark uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	46
Arbejdsmarked Tyskland individuel Spørgsmål vedr. arbejde i Tyskland, typisk dansk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	77
Arbejdsmarked Danmark individuel Spørgsmål vedr. arbejde i Danmark, typisk tysk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	265
Skat almen i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat uden individuel karakter. Typisk: Mulig pendler uden et konkret arbejdstilbud. Typiske spørgsmål: Hvad er sidste frist for aflevering af årsopgørelse? Hvor høj er den gennemsnitlige skat?	159
Skat individuel i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat med individuel karakter. Typisk: Aktiv grænsependler, grænsependler på pension, mulig pendler med konkret arbejdstilbud, andre forhenværende grænsependlere. Typiske spørgsmål: Hvad kan jeg trække fra i skat? Kan jeg bruge grænsegængerreglen? Er det muligt at være ubegrænset skattepligtig? Hvorfor har jeg modtaget 6 årsopgørelser? osv.	321
Sygesikring almen i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende sygesikring uden individuel karakter. Typisk: Hvor er jeg sygesikret som grænsependler? Hvor høj er sygedagpengesatsen generelt?	95
Sygesikring individuel i Danmark eller Tyskland Kræver en betragtning af den enkeltes sag. Er beskæftigelsesperioden opfyldt? Hvor længe varer sygdommen allerede? Hvor høj er sygedagpengene?	307

<p>Pension almen i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende folkepension, tjenestemandpension, egne pensionsordninger (fx Riester), førtidspension/ Erwerbsminderungsrente, folkepension/ Rente, efterløn/ Vorruhestand o.li.</p>	125
<p>Pension individuel i Danmark eller Tyskland Som ved pension almen men med personlig karakter.</p>	326
<p>Øvrig social sikring i Tyskland almen Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, arbejdsulykkesforsikring og familieydelse.</p>	47
<p>Øvrig social sikring i Danmark almen Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, arbejdsulykkesforsikring og familieydelse.</p>	112
<p>Øvrig social sikring i Tyskland individuel Som ved almen men med personlig karakter.</p>	144
<p>Øvrig social sikring i Danmark individuel Som ved almen men med personlig karakter.</p>	162
<p>Erhvervscontakter i Tyskland Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.</p>	2
<p>Erhvervscontakter i Danmark Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.</p>	13
<p>Diverse spørgsmål alment eller individuel Spørgsmål vedrørende andre ting end nævnt før som for eksempel giftemål, skilsmisse, statsborgerskab.</p>	467
<p>Resultater</p>	
<p>Svar - med det samme uden yderligere sagsbehandling.</p>	2263
<p>Henvisning – Spørgsmålet skal besvares af den kompetente myndighed, da det hyppigt kræver en individuel afgørelse (der henvises direkte til den ansvarlige institution).</p>	271
<p>Undersøgelse og svar – Den individuelle sag skal undersøges i samarbejde med andre eller spørgsmålet er så komplekst at det skal undersøges nærmere. Kan principielt ikke besvares med det samme.</p>	146

Information vedr. rådeøgende:	D	DK	Andre
Lønmodtageres arbejdssted	564	1221	19
Lønmodtageres statsborgerskab	1848	543	61
Firmasæde	95	131	2

Aktiviteter 2017

Der blev gennemført mange aktiviteter, som har været med til at åbne det grænseoverskridende arbejdsmarked yderligere og præsentere Region Sønderjylland-Schleswig.

Infocentrets vejledere deltog i alt i 23 tjenestemder med samarbejdspartnere og andre aktører.

Der blev afholdt 20 arrangementer (seminarer, konferencer og foredrag) med 390 deltagere. Pr-arbejdet førte til en række presseartikler.

Infocentrets medarbejdere gennemførte informationsarrangementer, deltog i flere messer, støttede diverse sprogkurser med faglige indlæg, intensiverede samarbejdet med skattemyndighederne på begge sider af grænsen og tog ud på virksomheder.

Følgende aktiviteter skal fremhæves:

- Det årlige grnsependlermde og skattemde
- Vejledningssamtaler/foredrag i større virksomheder
- Foredrag til sprogkurser, Højskolen Østersøen, Aabenraa
- Deltagelse i det månedlige bestyrelsesmøde i grnsegngerforeningen 'Grenzgänger'
- Generalforsamling 'Grenzgänger'
- Kontaktpje Femern Bælt regionen
- Transportmesse Padborg
- Karrieremesse Aabenraa

Skattemde, marts 2017 (Foto: Regionskontor & Infocenter)

For femte gang afholdt Region Sønderjylland-Schleswig sammen med Deutscher Gewerkschaftsbund og LO en dansk-tysk workshop for fagforeningsfolk. Ca. 55 deltagere fra Danmark og Tyskland mødtes den 28.9.2017 for at drøfte aktuelle emner, knytte kontakter og koordinere det fælles arbejde. Der var emner som digitaliseringen af arbejdslivet, arbejdstageres frie bevægelighed og outsourcing på dagsordenen. Problemer på arbejdsmarkedet i grænseregionen blev belyst i indlæg, og deltagerne afsøgte muligheder for samarbejde.

Lørdag den 23. september 2017 blev det årlige grænsependlermøde afholdt på Dansk Centralbibliotek i Flensburg. Godt 25 grænsependlere fik information om fagforeninger, a-kasser og sygedagpenge i Danmark. En medarbejder fra SKAT holdt et informationsoplæg om forskudsopgørelsen for 2018, og projektet 'Job over grænsen' blev præsenteret. Grænsependlermødet blev afholdt i samarbejde med grænseforeningen 'Grenzgänger' og Slesvigsk Parti.

Brugeranalyse Infocenter

I 2018 skal der foretages en brugeranalyse, som blev forberedt i 2017. Ud over at finde frem til karakteristika for de rådsøgende vil alternative informationskanaler og de efterspurgte emner blive belyst.

Informationsformidlingsmodel

Den dansk-tyske ministererklæring førte til indgåelse af en resultataftale mellem regionen og det danske Erhvervs- og Vækstministerium, som for 2017 omhandler udvikling af en model til informationsformidling af grænsependlere mellem Danmark og Tyskland. Når rapporten er godkendt, vil Arbejdsmarkedsudvalget drøfte, hvad der videre skal ske.

Afslutningsvis kan det slås fast, at Infocentret også i 2017 bidrog væsentligt til profileringen af Region Sønderjylland-Schleswig. Infocentret hjælper, hvor det kan, er en neutral instans, og både arbejdstagere og arbejdsgivere og i stigende grad også myndigheder og institutioner benytter det gerne som oplysningskilde.

Arbejdsmarkedsprojekter

Interreg – På forskellige aktørers og Interreg-administrationens initiativ har der været afholdt flere møder og fundet udveksling sted med henblik på at søsætte arbejdsmarkedsprojekter. Det påbegyndte arbejde vil blive videreført i 2018.

ESF (Den Europæiske Socialfond) – Projektet 'Job over grænsen', som støttes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, blev implementeret i 2017 af jobcentre hos de danske partnere og Regionskontor & Infocenter og kunne ved årets udgang se tilbage på 62 arbejdsmarkedsintegrationer. Denne særdeles vellykkede start for initiativet har foranlediget partnerne til at søge om en forlængelse af projektet. Det skal fortsat finansieres med midler fra Den Europæiske Socialfond.

BOOST – Interreg-projektet 'BOOST' gennemførte en række arrangementer om grænseoverskridende arbejdsmarkedsemner, som Infocentret har deltaget i. Der blev bl.a. afholdt et informationsarrangement i Lübeck for arbejdssøgende.

STaRForCE

Som netværkspartner for dette Interreg-projekt står Regionskontoret til rådighed for projektpartnerne med vejledningstilbud og deltog også i informationsarrangementer i 2017.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og medlemskaber

Arbejdsgruppen Sygedagpenge

Arbejdsgruppen Sygedagpenge består af repræsentanter for de danske kommuner/jobcentre. Arbejdsgruppen sørger for, at alle er opdateret omkring de seneste informationer på sygedagpengeområdet. Et af målene er at gøre informationerne mere gennemsigtige for grænsependlere. Infocentret i Region Sønderjylland-Schleswig er tovholder i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen Sygedagpenge DK afholdt møde den 24.2.2017 og den 6.10.2017 og beskæftigede sig med sager og aktuelle emner.

Arbejdsgruppen A-kasser

Netværket fungerer som forum for erfaringsudveksling og afklaring af spørgsmål, der melder sig i forbindelse med arbejdet med grænsependlere. Deltagerne er fagfolk fra de danske a-kasser, brancheforeningen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som har med grænsependlere og det grænseoverskridende arbejdsmarked at gøre i det daglige arbejde. Arbejdsgruppen afholdt møde den 5.5.2017 og den 17.11.2017 og beskæftigede sig med relevante aktuelle emner.

Verein Grenzgänger

Medarbejdere fra Infocentret deltager i grænsegængerforeningen 'Grenzgängers' månedlige møder i Schafflund. Det årelange samarbejde giver arbejdstagerne mulighed for efter fyraften at få svar på de spørgsmål, der måtte melde sig.

ComUnYouth

Projektet 'ComUnYouth' under Nordisk Ministerråd har afholdt forskellige konferencer og workshops, hvor Regionskontor & Infocenter bidrager med støtte på indholdssiden. Et følgeinitiativ skal videreføre arbejdet efter 2018.

Grenznetz

Samarbejdet 'Grenznetz' afholdt to seminarer i 2017 med deltagelse af repræsentanter fra Region Sønderjylland-Schleswig. Sammen med kollegaerne blev der skabt afklaring omkring aktuelle sager og juridiske spørgsmål. Det uformelle og direkte faglige arbejde er forbundet med en uvurderlig faglig merværdi for Region Sønderjylland-Schleswig, som kommer arbejdstagerne i regionen til gode.

Kultur, sprog, ungdom, sport

Kulturfondens arbejde omfatter gennemførelse af aktiviteterne i projektet KursKultur og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig samt grundlæggende kulturarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig.

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

Der blev indgået en ny Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig for yderligere fire år, som blev underskrevet den 3. februar ved en lille ceremoni. Den nye kulturaftale for perioden 2017-2020 omfatter indsatsområderne 'Talentudvikling' og 'Kultur grænseløs'. Det blev endvidere besluttet, at projekterne ikke længere skal bevilges efter ansøgning, men udvikles i et samarbejde mellem kulturaktører og partnerne.

Pilotprojekter

For at kunne udvikle projekter uden tidspres og alligevel støtte aktiviteter allerede det første år, valgte Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig i slutningen af 2016 følgende to pilotprojekter til den nye kulturaftaleperiode:

folkBALTICA Ensemble

I 2017 havde ensemblet ca. 44 medlemmer, men tallet varierer altid lidt. På en workshop i Husum for potentielle nye medlemmer blev der målrettet rekrutteret unge fra Nordfriesland, mens ældre medlemmer forlader ensemblet pga. uddannelse eller arbejde andre steder. Idéen med kontinuerlig talentudvikling lader til at fungere, for 13 af de nuværende eller tidligere ensemblemedlemmer studerer ved musikkonservatorier eller på universiteter. Mange unge vil stadigvæk gerne være medlem af folkBALTICA Ensemblet, hvilket ikke mindst skyldes samarbejdet med Syddansk Folkemusiktalentskole og de lokale musikskoler i Region Sønderjylland-Schleswig i henholdsvis de fire danske kommuner, Kreis Schleswig-Flensburg, Kreis Nordfriesland og Stadt Flensburg.

Ensemblet kan byde på et musikalsk repertoire af for øjeblikket ca. 3 ½ times varighed. I forbindelse med folkBALTICA-festivalen har ensemblet spillet sammen med en række kendte kunstnere som bl.a. Buddy MacDonald, Rune Tonsgaard Sørensen, Dota Kehr, Kristian Leth, Kraja, Johanna Juhola, Dwight Lamb og ikke mindst Sønderjysk Pigechor. Til folkBALTICA-festivalen i 2017 optrådte ensemblet i alt tre gange, og på Tønder Festival 2017 spillede det to gange.

Dansk-Tysk Musikskoledag

Den 10. juni blev Dansk-Tysk Musikskoledag afholdt i Tønder med deltagere fra alle syv musikskoler. I alt var 1.100-1.400 elever i gang på 12 scener. Musikskoledagen i Tønder blev suppleret med en balletscene og 15 udstillingssteder med billedkunst og kunsthåndværk fra hele kulturregionen. Samarbejdet musikskolerne imellem og også med de lokale kræfter som Tønder Handelsstandsforening forløb forbilledligt. De mange besøgende, som ligeledes kom fra hele kulturregionen, kunne glæde sig over et alsidigt musikprogram både uden- og indendørs og masser af god information.

Forberedelse af de nye projekter

For at få afklaret, hvilke behov projekterne under kulturaftalen skal være med til at dække, blev der i april 2017 afholdt en workshop med Unge, Grænsedragningen i 1920 og Sang som tematiske fokuspunkter. I efteråret blev der arbejdet på at konkretisere projekterne sammen med kulturaktører og partnernes kulturforvaltninger. Projektforslagene vil blive forelagt Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig til godkendelse i starten af 2018.

Ungeprojekt om 2020

En arbejdsgruppe har udviklet et projektforslag, som kan appellere til unge med forskellige interesser inden for enkelte kulturgerner og samtidig kan sætte fokus på emner som demokrati og medbestemmelse. På den måde kunne projektet være Kulturaftale Sønderjylland-Schleswigs bidrag til markeringen af 100-året for grænsedragningen i 2020. Indsatsområdet 'Kultur grænseløs' dannede udgangspunkt for samtalerne med forskellige kulturaktører for dermed at skabe interesse og respekt for den kulturelle mangfoldighed i regionen og fremme nye transkulturelle netværk. Under samtalerne har det vist sig, at enkelte tiltag også vil kunne opfylde målene under indsatsområdet 'Talentudvikling'.

Projektforslaget omfatter en række workshops og aktiviteter inden for forskellige kunst- og kulturgerner som musik, dans, billedkunst, film og medborgerskab. Den samlede støtte anslås til ca. 245.000 euro, idet enkelte delprojekter også selv vil tilvejebringe eksterne midler.

Ungdomsweekend 2.0 (Foto: Tim Riediger)

Sangprojekt

Der er udviklet et forslag til et sangprojekt med fokus på sang som sproglig og kulturel udtryksform i et grænseregionalt perspektiv. Målet er at styrke glæden ved

at synge i hele den dansk-tyske grænseregion og samtidig bidrage til at udvikle de sproglige og kulturelle udtryksformer blandt børnehavebørn og skoleelever. Derudover skal projektet handle om den fælles identitet i den dansk-tyske region, vække forskellige befolkningsgruppers interesse for kultur og belyse den regionale kulturarv. Sprogligt vil projektet primært beskæftige sig med nabosprogene dansk og tysk, men de øvrige sprog i regionen vil også blive inddraget. Der er udarbejdet et budget på knap 190.000 euro for projektforslaget.

Øvrige aktiviteter

Film udgjorde et andet fokuspunkt for et kulturaftaleprojekt. Her var der positive samtaler med de overregionale filmværksteder i Aarhus og Kiel, og der blev udarbejdet et projektforslag. I 2017 lykkedes det desværre ikke at sikre en lokal forankring af projektet.

En anden arbejdsgruppe har beskæftiget sig med forberedelserne af Det Europæiske Kulturarvsår 2018. I den forbindelse blev det besluttet, at den næste udgave af Hanna & Mikkel-hæfterne skal handle om den dansk-tyske kulturarv. Samtidig foreslog gruppen, at der bliver udarbejdet en aktivitetsoversigt over partnernes kulturarvsprojekter/-tiltag.

KursKultur

Med et budget på lidt over 32.800.000 kroner er KursKultur Region Sønderjylland-Schleswig største kulturprojekt. Projektet består af syv arbejdspakker, hvoraf de to første 'Projektledelse' og 'Kommunikationsarbejde' er obligatoriske for alle Interreg-projekter.

KursKulturs puljer

Formål:

Puljerne skal bringe borgerne sammen på tværs af grænsen, bidrage til erfaringsudveksling og udvikling af nye kulturtilbud.

Kultur- og netværkspuljen

Kultur- og netværkspuljen er den største pulje. Gennem puljen kan projekter inden for områderne kultur, sprog, børn, unge og fritid støttes med årligt 1.8 million kroner. Der gives støtte til både et- og flerårige projekter. To afgørende kriterier er, at projektet er grænseoverskridende og gennemføres i et aktivt samarbejde mellem en dansk og en tysk partner.

I 2017 behandlede sekretariatet 25 ansøgninger, hvoraf 17 fik tildelt støtte gennem Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig.

ARTISTDAY 2017 SØNDERBORG

Projektansøgning fra KursKulturs projektmagerforløb

Dansk-tysk kunstdag arrangeres i Sønderjyllands Kunstscole i Sønderborg. De unge fra begge sider af grænsen får mulighed for at tilbringe en dag sammen, hvor de under vejledning fra kunstnere kan deltage i kunstworkshops. Det er målet, at de lærer hinanden og hinandens kultur at kende, mens de er kunstnerisk aktive.

Kunstdag: 22. april i Sønderborg
Målgruppe: Unge fra Region Sønderjylland-Schleswig
Partnere: Sønderjyllands Kunstscole, unge fra KursKulturs projektmagerforløb
Bevilling: 20.930 DKK

DEFINE FESTIVAL-UNIVERSITY 2017 OG 2018

Målet med projektet er videreudviklingen af festival-University-konceptet, som i 2016 blev afprøvet for første gang. Inden selve festivalen bliver skudt i gang, skal der afholdes to heldagsworkshops for musikstuderende. Workshopsene beskæftiger sig med forskellige aspekter inden for elektronisk musik og ledes af kendte eksperter. En arbejdsgruppe bestående af danske og tyske lærere deltager i forberedelsen. Workshopsene skal munde ud i offentlige koncerter og installationer. Derudover skal der afholdes offentlige foredrag. I 2017 skal workshoppen handle om modular-synthesizeren. Et muligt emne for 2018 er "Menneske/Maskine interfaces".

Partnere: Ny Kunst i Sønderborg (tovholder), Kunst und Kultur Baustelle 8001 e.V. Flensburg

Yderligere partnere: Musik & Theaterhøjskolen Toftlund, Syddansk Musikkonservatorium Esbjerg, SoundCode – Flensburg

Bevilling 2017 og 2018 ialt: 240.000 DKK

DANSK-TYSK SCENE „KLUNTJES“

Skandaløs Festival 2017

Med Kluntjes scenen vil SKANDALØS festivalen blive udvidet med et dansk-tysk element. Der er planlagt et todelt sceneprogram med foredrag, oplæsning og diskussioner omkring aktuelle samfundspolitiske emner fra kl. 12-16 og jazzmusik fra kl. 16-22. Programmet vil bestå af ligeligt danske og tyske musikalske indslag. Det er målet at få skabt en ramme for dannelse og kommunikation og samtidig fremme netværk mellem den danske og tyske jazzscene.

Partnere: Sønderborg Musikskole, Kulturflut SKANDALØS e.V., Sydslesvigsk Forening

Bevilling: 172.095 DKK

KOLONISTERNE FORLADER ANGELN. HVOR ER DE BLEVET AF?

Projektets to hovedmål er at undersøge og formidle kolonisternes historie i hhv. Danmark og Tyskland. Projektet vil belyse, hvad der blev af de omkring 500 familier, som kom til regionen for at opdyrke de øde hede- og moseområder, og som i første omgang blev indkvarteret i Angeln, for så delvis at blive anbragt i Tønder. Der skal udarbejdes en udstilling, som så skal blive vist i Grænselandsmuseet i Rens, i Landschafts-museum Angeln i Unewatt og i Idstedt på samme tid. Partnerne bag projektet håber på denne måde at interessere nye målgrupper for emnet. Derudover er der planlagt guidede ture til relevante steder i området samt fremstillingen af informationsmaterialer, herunder en dvd.

Partnere: Arbeitskreis Plaggenhacke (tovholder), Rens og Omegns lokalhistoriske forening, Unewatt - Landschaftsmuseum Angeln

Bevilling for 2017 og 2018 ialt: 98.675 DKK

GRÆNSEOVERSKRIDENDE UNGDOMSARBEJDE 'GRENZE/LØS/

Workshoptilbud for unge

Der skal afholdes en 4-dages workshop for unge med det mål at udvikle en bæredygtig platform for det grænseoverskridende ungdomssamarbejde. Der sigtes efter en blandet gruppe unge, som kan bidrage med forskelligartede kulturelle baggrunde, erfaringer og kompetencer. Der skal diskuteres aspekter som mulige samarbejdspartnere, fremtidig finansiering og organisation under workshoppen. Ekspertter inden for frivilligt arbejde, workshoporganisation og fundraising skal give inspiration hertil.

Partnere: Grænseforeningen Ungdom, Sydslesvigsk Vælgerforenings Ungdom (SSWU), Junge SPitzen
Bevilling 2017: 60.500 DKK

GRÆNSEOVERSKRIDENDE SPORTS- OG KUNSTNERISKE TILBUD

Streetbasketball turneringer og nye kunstneriske tilbud til pinsens „72,5 hours Schlachthof – Butcher Jam – Dockyard Festival“

Målet med projektet er at videreudvikle den etablerede pinsefestival i Schlachthof. Festivalen skal udvides med nye aktiviteter, som planlægges og gennemføres af et dansk-tysk organisationsteam. Det drejer sig om streetbasket-turneringen, som for første gang gennemføres grænseoverskridende samt forskellige kreative værkstedstilbud. Der skal være fokus på inddragelse af børn og unge samt mennesker med flygtningebaggrund i organisationsprocessen. I 2017 skal deltagerne blive klædt på til selv at stå for afviklingen af projektet i 2018. Man vil også forsøge at involvere nogle af deltagerne fra KursKulturs projektmagerforløb.

Partnere: Aabenraa Kommune, Kultur og Fritid, Dirk Dillmann (Sportpiraten), Volksbad Flensburg
Bevilling for 2017 og 2018 i alt: 131.120 DKK

GRÆNSEOVERSKRIDENDE OPLEVELSESBASERET LEG OG LÆRING I REGION SØNDERJYLLAND-SCHLESWIG

Projektets mål er at udbrede kendskabet til de deltagende institutioner, og dermed bidrage til et forbedret kulturtilbud til borgerne i regionen. De ni parker har i 2017 indgået en samarbejdsaftale og ønsker at styrke dette samarbejde i 2018 med yderligere events og aktiviteter. Der skal laves fælles flyere og roll ups på dansk og tysk. Derudover er der planlagt gensidige besøg, hvor de enkelte parker hver især skal medbringe en event, som formidler, hvad man kan opleve hos dem.

Partnere: Fonden Universe Science Park (tovholder), Phänomenta
Yderligere partnere: Vadehavscentret, Hjemsted Oldtidspark, Naturama, Fjord & Bælt, Tierpark Arche Warder, Westküstenpark & Robbarium, Multimar Wattforum, Nationalpark Wattenmeer
Bevilling 2018: 100.000 DKK

UNGDOMSWEEKEND 2.0

Projektansøgning KursKultur projektmagerforløb

I projektet „Ungdomsweekend 2.0“ skal unge fra begge sider af grænsen tilbringe en weekend sammen i Tønder Ungdomsskole, hvor de gennem fælles aktiviteter og hyggeligt samvær lærer hinanden at kende. Der er tale om et ung til ung projekt, hvor de unge selv lægger vægt på, at det vigtigste er, at de unge bare skal komme

hinanden nærmere og tale sammen. Der vil blive dannet grupper på tværs af sprog og nationaliteter, så de unge ikke kun hænger sammen med dem, de kender eller deler baggrund med.

Ungdomsweekend: 22.-24. september i Tønder

Målgruppe: Unge fra Region Sønderjylland-Schleswig (16-18 år)

Partnere: Tønder Ungdomsskole, unge fra KursKulturs projektmagerforløb

Bevilling: 51.200 DKK

SANGE PÅ GRÆNSEN

Udgangspunktet i projektet er ønsket om at borgerne i grænseregionen skal mødes henover grænsen i et fælleskab omkring musikken. Korsangere fra hele regionen vil beskæftige sig med et udvalg af folkelige sange på dansk, sønderjysk, tysk, frisisk og plattysk og disse sange vil blive præsenteret ved offentlige korkoncerter. Projektet er opdelt i forskellige faser: fra udvælgelsen af ca. 20 sange, gennemførelsen af optagelsesprøver, fælles øvedage, generalprøven hen til gennemførelsen af tre offentlige koncerter. På denne måde skabes der gennem dette projekt et nyt dansk-tysk kor, der kan bygges videre på f.eks. i forbindelse med markeringer af 2020.

Partnere: Aabenraa Bibliotekerne (tovholder), Bücherei Leck

Yderligere partnere: Deutsche Büchereien Nordschleswig, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.

Bevilling for 2017 og 2018 i alt: 122.500 DKK

"HAVFALD"

Projektet 'HavFald' beskæftiger sig med affaldsproblematikken i havene. Et kunstværk skal være med til at gøre opmærksom på problemet og dets betydning for den danske og den tyske del af Vadehavet. Samtidig har borgere og kunstnere fra begge sider af grænsen mulighed for at mødes som led i projektet.

Partnere: Tønder Kommune og Stiftung Nordfriesland

Målgruppe: Borgere på vestkysten, ca. 4-6 danske og tyske kunstnere, håndværkere og f.eks. elever fra tekniske skoler, social-økonomiske virksomheder og offentligheden

Bevilling: 300.000 DKK / November 2017 – december 2018

TRYLLEFLØJTEN – LYT, LÆR, SYNG OG FORSTÅ

Hovedformålet med projektet er at give børn i børnehavealderen adgang til at møde klassisk sang og introducere dem til operagenren på en spændende måde, der er tilpasset børnenes alder. Dette omfatter både kvalificering af de deltagende pædagoger og at opleve en koncert sammen med børn fra nabolandet. Et centralt element i projektet er udvikling af undervisningsmateriale vedrørende Mozarts 'Tryllefløjten', som også gøres tilgængeligt for andre institutioner.

Partnere: Opera på Grænsen og Ev. Kindertagesstätte Harrislee

Øvrige projektpartnere: Børnehaven Søndermosen, Padborg

Harreslevmark Børnehave, Harrislee

Hanved Børnehave, Handewitt

Deutscher Kindergarten Pattburg, Padborg

Målgruppe: Børn i alderen 3-6 år, Pædagoger

Bevilling: 203.000 DKK / Januar 2018 – juni 2018

GENDARMSTIEN – EN GRÆNSE, DER KNYTTER OS SAMMEN

Målet med projektet er at udbygge og intensivere partnerskabet mellem Nydam-skolen og Ostseeschule. Samtidig inviteres to mindretalsskoler til at komme og se resultatet af de to skolers arbejde og lære af deres erfaringer. Der er planlagt en projektuge om 'Gendarmstien'. Som optakt vil der blive afholdt en fælles weekend på Scheersberg, hvor eleverne fra Nydamskolen og Ostseeschule lærer hinanden at kende og samler de første idéer til Gendarmstien. Ugen efter blandes eleverne, en del af de danske elever tilbringer ugen hos gæstefamilier i Flensburg, og en del af de tyske elever tilbringer ugen i Sønderborg. I ugens løb arbejder eleverne med emnet i delgrupper (musik, sprog og dans) under kyndig vejledning fra en professionel workshopleder.

Ugen rundes af med opvisninger på Nydamskolen og Ostseeschule, som elever fra de to mindretalsskoler også vil blive inviteret til. I efterbehandlingsfasen mødes lærere fra alle fire skoler og drøfter en yderligere udbygning af partnerskabet eller muligheder for udveksling.

Partnere: Nydamskolen Sønderborg og Ostseeschule Flensburg

Målgruppe: Elever fra partnerskolernes 7. og 8. klasse

Bevilling: 105.560 DKK / Februar 2018

INTERNATIONAL WOODSCULPTURE SYMPOSIUM 2018

Målet med projektet er at etablere et nyt dansk-tysk partnerskab i forbindelse med det årligt tilbagevendende International WoodSculpture Symposium i Sønderborg. I 2018 skal elever og lærere fra Berufsfachschule Holzbildhauerei Flensburg deltage i symposiet for første gang. De skal bidrage til programmet sammen med de professionelle kunstnere og samtidig knytte nye kontakter på tværs af grænsen. Foruden den professionelle og kulturelle udveksling handler det også om at formidle træhåndværkets forskellige niveauer og aspekter lige fra uddannelse til den professionelle verden. I den forbindelse afholdes der f.eks. kreative workshops for børn. Ikke mindst får Berufsfachschule på denne måde mulighed for at præsentere sine uddannelsesmuligheder for et bredt publikum.

Partnere: Sønderborg Kommune; Kultur, Event og Fritid,

Berufsfachschule Holzbildhauerei, Flensburg

Uwe Wolff's Fond

Målgruppe: Elever og lærere fra Berufsfachschule Holzbildhauerei, professionelle træskulptører, skoleelever, offentligheden

Bevilling: 46.550 DKK / 17.-23. juni 2018

PIPPILOTTA – GRÆNSELØS SEJLADS

Projektet 'Pippilotta – Grænseløs sejlads' er et sejlarrangement af en uges varighed for unge i grænselandet om bord på sejskibet 'Pippilotta'. Kulturel udveksling og at deltagerne lærer hinanden at kende udgør det overordnede mål. Der tilstræbes en så heterogen gruppe som mulig med deltagere fra begge sider af grænsen, blandet fra mindretals- og flertalsbefolkningen. De unge skal dog ikke kun lære at sejle og sørge for forplejning sammen. Der er også planlagt en række workshops før, under og efter sejladsugen, som bl.a. har grænselandets historie og kultur som indhold. Et andet centralt element i projektet er, at de unge selv skal lave en film om projektet, rejsen og deltagerne. Også her er der planlagt workshops. Under selve sejlturen skal de unge hver dag offentliggøre en video i form af en logbog.

Partnere: Deutscher Jugendverband für Nordschleswig, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Internationale Bildungsstätte Jugendhof Scheersberg
Målgruppe: Unge i alderen 17-25 år
Bevilling: 88.551 DKK / Oktober 2018

YOUNG CROSS BORDER CHALLENGE

Young Cross Border Challenge har som mål at føre skoleelever, studerende og unge under uddannelse fra grænseregionen sammen for at vise dem, at grænseregionen er mangfoldig og unik, og samtidig styrke sammenhængskraften på tværs af grænsen. Det skal fremhæves, at grænseregionen er et attraktivt sted at tage en uddannelse med masser af muligheder for unge. Der er planlagt en slags grænseoverskridende orienteringsløb med forskellige opgaver, der skal løses undervejs, hvor det vil handle om almenviden, samarbejde og strategi. De unge vil blive inddraget i planlægnings- og gennemførelsesprocessen, og de skal selv være med til at forme denne aktivt. Til afslutningsarrangementet med musik, aktiviteter og fællesspisning kan de unge så afprøve deres sociale og interkulturelle kompetencer.

Partnere: Aktiv Campus Aabenraa, Aabenraa Kommune og Sportpiraten
Øvrige projektpartnere: Tønder Ungdomsskole, Stadt Flensburg, Sønderborg Kommune, Kreis Nordfriesland
Målgruppe: Skoleelever, studerende og unge under uddannelse i alderen 15-30 år
Bevilling: 223.500 DKK / September 2018

POETRYSLAM+

Projektet har til formål at øge bevidstheden omkring litteratur og dens muligheder. Derudover vil projektet synliggøre deltagernes og således også regionens mangfoldighed, idet samfundsmæssige emner danner projektets indholdsmæssige ramme. Projektet består af tre dele:

Partnere: Bund Deutscher Nordschleswiger (tovholder), Sydslesvigsk Forening (SSF)
Bevilling 2018: 204.875 DKK

TEATERFESTIVAL „UDEN ORD – OHNE WÖRTER“ FOR 0-4 ÅRIGE

Børneteaterfestivalen er til de yngste (0-4 år). De deltagende biblioteker vil med denne festival skabe et kulturtilbud af høj kvalitet, som kommer både danske og tyske børn til gode. Samtidig vil de styrke kulturinstitutionernes samarbejde hen over grænsen. Ud over de planlagte teaterforestillinger – som alle sammen klarer sig (næsten) uden ord – er der planlagt to netværksmøder for de deltagende teatergrupper/skuespillere. Målet er at fremme netværksdannelsen og den faglige udveksling.

Partnere: Tønder Kommunes Kulturinstitutioner (biblioteker) (tovholder), Stadtbücherei Niebüll, Deutsche Bücherei Tondern
Bevilling 2018: 120.000 DKK

THE VILLAGE ART PROJECT – NYE KULTURELLE FORMATER I LANDDISTRIKTERNE

Projektet fokuserer på strukturændringen i landdistrikterne. Parterne bag projektet vil undersøge, hvordan landsbyerne kan opleve en kulturel genoplivning og hvordan fremtidens landsby kunne se ud. Der er planlagt en kulturel udveksling mellem de to landsbyer Højer og Quern, en gruppe kunstnere samt elever og studerende fra grænseregionen. Et centralt element er to sommerakademier. Her skal unge talenter, amatører og landsbybeboerne under vejledning af professionelle kunstnere i fælleskab skabe et interdisciplinært kunstværk. Derudover skal der gennemføres en række projektdage med elever og studerende, hvor der bl.a. indgår grænseoverskridende besøg i landsbyerne.

Partnere: Internationale Jugendbildungsstätte Jugendhof Scheersberg (tovholder), Højer Design Efterskole / Designhøjskolen Højer

Yderligere partnere: Europa Universität Flensburg / Abteilung Darstellendes Spiel, Kirchengemeinde Quern

Bevilling for 2017 og 2018 i alt: 435.825 DKK

Transportpuljen

Skoler, børnehaver og foreninger for børn og unge op til 26 år kan søge om penge i puljen. Der gives støtte til transport, honorarer, entreer og overnatning. En dansk og en tysk partner søger sammen, og projektet skal være grænseoverskridende. I 2017 blev der bevilget 61 møder.

Sportspuljen

Sportspuljen støtter grænseoverskridende sportsprojekter med årligt 233.000 kroner i årene 2016-2018. I 2017 blev der bevilget to projekter.

WAKEBOARD GIRLS-CAMP

Der søges støtte til gennemførelsen af en dansk-tysk wakeboard camp for kvinder. Målet med projektet er at skabe et dansk-tysk fælleskab omkring wakeboard-sporten. Campen skal både medvirke til at øge interessen for sporten på begge sider af grænsen og på samme tid danne grundlag for et træningsfælleskab over grænsen. Der skal hyres eksterne trænere, som er professionelle kvindelige wakeboardere fra begge sider af grænsen.

Partnere: Als Windsurfing Klub, Alexa Gordon (DE)

Bevilling 2017: 28.500 DKK

PARKINSON KENDER INGEN GRÆNSER - MOTION ER MEDICIN

Projektaktørerne ønsker at introducere sporten Indisk Kegle Svingning (IKS) til parkinsonramte danskere og tyskere. Forskning har vist, at de, der tager en aktiv rolle i forhold til deres helbred, kan se en forbedring af deres Parkinsons symptomer.

Målet er at dokumentere effekten af IKS gennem en koordineret fælles træning for testpersoner fra begge sider af grænsen. Samtidig skal der skabes en platform for vidensdeling, netværk og fælleskab.

Der skal også laves en kort film om projektet, som skal bruges både som dokumentation og reklame.

Partnere: Parkinsonforeningen / Sønderjyllands kreds
Deutsche Parkinson Vereinigung e.V. / Abteilung Flensburg

Målgruppe: Parkinsonramte og deres pårørende

Bevilling: 268.200 DKK / November 2017 – Juni 2018

Projektrådgivning

Der blev i 2017 gennemført 73 dokumenterede projektrådgivninger. Dertil kommer den løbende rådgivning af de bevilgede projekter og samtaler med interesserede projektaktører.

I årets løb blev der holdt mange oplæg om støttemuligheder.

Fremme af nabosprogene samt mindretals- og regionalsprog

Formål:

Arbejdspakken har til formål at få flere initiativer, der støtter op om borgernes motivation til at lære nabosproget og interessere sig for mindretals- og regionalsprogene. Desuden skal der gennem arbejdspakken formidles viden om vellykkede nabosprogsprojekter og undervisningsforløb.

Styregruppen har bevilget følgende projekter i 2017:

Æ ÅER O SYNNEJYSK – ET UNDERVISNINGSMATERIALE OM LOKALSAMFUNDETS SPROG OG KULTUR.

Projektet skal gøre sønderjysk talende børn stolte af at kunne snakke 'æ sproch' og styrke den regionale bevidsthed hos elever og lærere. Projektet vil bidrage til at se sproglig mangfoldighed som noget positivt.

UD MED SPROGET – EN LÆRERVEJLEDNING

Det udarbejdede hæfte skal hjælpe lærere med at planlægge de første grænseoverskridende elevmøder, så eleverne gennem icebreakerøvelser kommer godt i gang med at tale sammen. Materialet vil også kunne anvendes af andre aktører, der planlægger dansk-tyske børne- ungemøder.

UD MED SPROGET – EN PARLØR FOR ELEVER

Et hæfte med typiske talevendinger/chunks på de to nabosprog skal fremme elevernes evne til at formulere sig og dermed være en praktisk hjælp, når elever mødes på tværs af grænsen.

UNDERVISNINGSMATERIALE TIL SPROG OG BOGSTAVINDLÆRINGEN I MINDRETALLENES MINDSTE KLASSER.

Materialet vil fokusere på den parallelle sprog-, samt bogstav- og lydindlæring i de mindste klasser og blive afprøvet i fire skoler, før det stilles gratis til rådighed for andre interesserede skoler.

ET KONTRASTIVT UNDERVISNINGSMATERIALE OM ARBEJDSMARKEDET PÅ BEGGE SIDER AF GRÆNSEN

Undervisningsmaterialet vil dels bestå af et hæfte på dansk og tysk, der beskriver arbejdsmarkedet og dels et digitalt undervisningsforløb. Materialet er fortrinsvis til udskolingselever.

HANNA OG MIKKEL PÅ NYE EVENTYR

Projektet dækker over udarbejdelse af to hæfter beregnet til børn i børnehaver og indskoling. Hæfterne vil være tosprogede og have emnerne kultur og natur.

VIKINGETID

Et undervisningsmateriale om emnet vikingetid og Hedeby. Materialet vil være egnet til elever i 4. og 5. klasse og lægger op til et tværfagligt samarbejde mellem tysk- og historieundervisningen. Materialet vil blive testet af ti klasser.

DET DANSK-TYSKE GRÆNSELAND

Undervisningsmaterialet skal kunne bruges af elever i tyske skoler og bidrage til, at eleverne får viden om grænsedragningen i 1920 og den følgende udvikling i grænselandet frem til i dag.

Den 3.10.2017 blev de første to materialer støttet med midler fra sprogpuljen præsenteret på en konference for pædagoger og lærere. Hæftet 'Rødgrød & Rübenmus' er efterfølgende blevet genoptrykt to gange, og det samlede oplag på 3.000 stk. er næsten væk. Ligeledes er interessen for 'Arbejdshæfte for pædagoger' meget stor, så der kun er en lille rest tilbage af de bestilte 2.000 stk. Også lærerhæftet 'Ud med sproget' med et oplag på 1.000 stk. er blevet revet væk.

Kulturstrategi

Formål:

En af KursKulturs arbejdsplaner har overskriften "Kulturstrategi". Det er meningen, at der skal udvikles en 10årig kulturstrategi, der som første del skal føre til en ny kulturaftale for perioden 2017-2020 og som anden del skal se frem mod 2025.

Aktiviteter

Kulturpolitisk topmøde den 3.2.2017

Den 3.2.2017 blev der afholdt kulturpolitisk topmøde på Sandbjerg Gods. Topmødet var planlagt i et samarbejde med kultKIT-projektet og skulle bidrage til erfaringsudveksling på tværs af Region Sønderjylland-Schleswig og Femern Bælt regionen. På konferencen fortalte Tom Gantenbein fra det luxembourgske kulturministerium om sine erfaringer med grænseoverskridende samarbejde. Det kulturpolitiske topmøde er led i en proces, der skal munde ud i en langsigtet kulturstrategi. Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2017-2020 indgår i kulturstrategien og blev underskrevet på topmødet, hvilket betød, at både den danske og slesvig-holstenske kulturminister deltog i arrangementet.

Kulturpolitisk topmøde med underskrivelse af Kulturaftalen Sønderjylland-Schleswig, februar 2017 (Fotos: Tim Riediger)

Kulturakademi

Formål:

I arbejds pakken "kulturakademi" skal det undersøges og formidles, hvordan pædagoger, lærere og andre kulturformidlere kan integrere læringsmødet mellem danske og tyske elever og den dansk-tyske historie og kultur i undervisningen.

Aktiviteter

Der deltager 18 museer i arbejds pakken, og hvert museum får i afprøvningsfasen besøg af 4 danske og 4 tyske skoleklasser, der arbejdes sammen i par. I 2017 blev der afviklet besøg på Danevirke Museum & Historiecenter Dybbøl Banke, Richard Haizmann Museum & Ribe Kunstmuseum, Emil Nolde Museum & Brundlund Slot, Schloss Gottorf & Sønderborg Slot.

På baggrund af læringsforløbet på Danevirke Museum og Historiecenter Dybbøl i foråret 2017 blev der fastlagt en struktur, som alle museumspar følger: Først afholdes et lærerkursus, hvor lærerne møder museumsformidlere og får en introduktion til emnet og forløbet. Herefter følger besøgene på de to museer. Til slut afholdes et evalueringsmøde mellem museumsformidlerne og lærerne, faciliteret af pædagogisk konsulent Birgitte Boelt, UC SYD.

Temahæfter

Der blev udarbejdet en detaljeret skabelon for temahæfterne. Det første temahæfte om emnet 'Grænsen' udarbejdet af Danevirke Museum og Historiecenter Dybbøl forventes at udkomme i starten af 2018.

Kulturakademihjemmeside med beskrivelse af museernes undervisningstilbud Hjemmesiden www.kulturakademi.de blev offentliggjort i 2017 og præsenteret på den dansk-tyske lærerkonference den 16.11.2017.

Forskning

Læringsforløbene følges af ph.d.-studerende Katrine Fleckner Gravholt. Der er stor interesse for projektet. Katrine Gravholt Fleckner har holdt oplæg for lærerstuderende ved UC Syd, EUF, studerende fra Aarhus Universitet, europæisk tysk konference, ved møde i Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig, dansk-tysk lærerkonference m.m.

Kommunikation og marketing

Både i Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og i KursKultur projektet er der afsat midler og personaleressourcer til at markedsføre bevilgede projekter, Region Sønderjylland-Schleswig som en fælles kulturregion og også gøre opmærksom på, hvad der sker i regionen på nationalt og europæisk plan.

Aktiviteter

Pressearbejde

Der blev i årets løb udsendt 12 tosprogede pressemeddelelser. Særligt pressearbejdet vedr. det kulturpolitiske topmøde den 3.2.2017 opnåede også overregional opmærksomhed. Derudover var sekretariatet behjælpelig med at lave pressearbejde for en række af de bevilgede projekter. KursKultur, kulturaftalen og de støttede projekter er blevet nævnt 203 gange i pressen.

Sociale medier

I postinger på Kulturfokus' facebookside er der løbende blevet gjort opmærksom på arrangementer på kulturområdet, støttemuligheder og bevilgede projekter. Her er der også postet videoer fra nogle af de støttede projekter. Særligt videoen fra Ungdomsweekend 2.0 havde stor søgning.

"Fremtidens kulturbrugere", november 2017 (Foto: Regionskontor & Infocenter)

Hjemmesider

Kulturfokus-hjemmesidens forsider er tilpasset, så ansøgningsfrister og bevilgede projekter fremhæves. Hjemmesiden er fortsat informationskanal til interesserede ansøgere samt støttemodtagere.

Kulturakademi-hjemmesiden, en informationsportal med undervisningsmateriale og undervisningstilbud, er nu på plads med masser af indhold. For at markedsføre hjemmesiden over for målgruppen, støttede KursKultur udarbejdelsen af et dansk-tysk spil om reformationen, som er blevet uddelt gratis til interesserede skoler. Spillet blev til i et samarbejde med lærerstuderende fra UC Syd. Desuden blev Kulturakademi-hjemmesiden præsenteret på den dansk-tyske lærerkonference.

Arrangementer

Der er gennemført fire kompetenceworkshops for støttemodtagere gennem kultur- og netværkspuljen. Deltagere har fået oplæg om projektgennemførelse i en grænseoverskridende kontekst, afregning og tips til pressearbejde.

Den 14.3.2017 blev der afholdt et speeddating-arrangement for lærere fra grundskoler og ungdomsuddannelser med over 80 deltagere.

Der blev afholdt et kultur- og netværksmøde omkring emnet 'kultur og landdistrikter' den 21.6.2017 i samarbejde med Interreg-projektet 'Benefit for Regions' og et kultur- og netværksmøde den 22.11.2017 med emnet 'Fremtidens kulturbrugere', hvor vi satte fokus på unge og kultur. Nogle af de unge fra bevilgede projekter var inviteret til at deltage i en paneldebat. Arrangementet havde 122 deltagere.

Desuden lavede KursKultur et særligt hospitationsprogram for kulturaktører fra Femern Bælt-regionen den 22.11.2017, hvor der først var oplæg om KursKultur og puljerne og derefter møde i Multikulturhuset i Sønderborg, hvor kulturaktører fra Region Sønderjylland-Schleswig og de indbudte gæster fra Femern Bælt-regionen fortalte hinanden om deres projekter.

Den 5.10.2017 blev der afholdt en børnehavekonference med 80 deltagere med fokus på det tidlige nabosprogsmøde.

Igennem året er der blevet holdt 15 foredrag tilpasset den enkelte målgruppe. Desuden har kulturafdelingen stået for en hospitationsdag, hvor studerende fra Aarhus Universitet har fået et indblik i det grænseoverskridende kultursamarbejde. Kulturafdelingens medarbejdere har deltaget i diverse kulturarrangementer, bl.a. musikskoledagen, Define Festival og folkBALTICA for at præsentere det grænseoverskridende kulturarbejde og udbrede kendskabet til det.

Børnehavekonference, oktober 2017 (Foto: Regionskontor & Infocenter)

Nyhedsbreve og publikationer

Der er udkommet 10 kulturnyhedsbreve, der abonneres af ca. 200 personer. Kulturaktiviteterne er også nævnt jævnligt i Regionskontorets nyhedsbrev.

Kulturafdelingen tog i foråret 2017 initiativ til en fælles folder sammen med Interreg-projektet kultKIT om støttemuligheder. Folderen er sendt ud pr. mail til kulturaktører i både den vestlige og østlige del af Interreg-programområdet.

Kulturfokus-magasinet udkom både forår og efterår 2017. I foråret udkom magasinet som indlæg i Friesenanzeiger (40.000 stk.) og i Flensburg Journal (74.000 stk.) samt i et oplag på 10.000 stk., der blev fordelt til abonnenter og kulturinstitutioner. I efteråret 2017 blev samarbejdet med Flensburg Journal fravalgt af økonomiske årsager, men mediepartnerskabet med Friesenanzeiger er videreført.

Følgeprojekt KursKultur

I slutningen af 2017 arbejdede kulturafdelingen intenst på at udarbejde en ny Interreg-ansøgning for et følgeprojekt til KursKultur, og dette arbejde vil blive videreført i starten af 2018.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og samarbejdsarrangementer

kultKIT

Som netværkspartner i Femern Bælt-regionens kulturprojekt er der et tæt fagligt udvekslingsforhold mellem kulturområdet i Region Sønderjylland-Schleswig og projektet 'kultKIT'. Særligt inden for KursKultur er det vigtigt at pleje disse forbindelser, fremme den faglige sparring og videreføre udvekslingen om kulturfaglige emner.

NORDMUS

KursKultur er også netværkspartner i Interreg-projektet 'NORDMUS' (en grænseoverskridende regional museumssammenslutning), og der har regelmæssigt været intensiv, faglig erfaringsudveksling.

Prof. dr. ABC

Interessen for projektet 'Prof. dr. ABC' er fortsat usvækket. Professoren har været meget på farten i 2017 og besøgt danske og tyske institutioner for at øge interessen for nabosproget. Hjemmesiden www.prof-dr-abc.com har fået en ansigtsløftning og fremstår nu mere brugervenlig og rummer flere muligheder.

Dansk-Tysk Biblioteksforum

Dansk-Tysk Biblioteksforum står for samarbejdet mellem danske og tyske biblioteker i Region Sønderjylland-Schleswig. Medlemmerne er medarbejdere ved bibliotekerne i hele regionen. Regionskontor & Infocenter varetager sekretariatsfunktionen.

Dansk-Tysk Biblioteksforum afholdt møder den 09.06.2017 og 15.12.2017. Her blev der behandlet aktuelle emner og der blev udvekslet erfaringer.

Lærerkonference

Den dansk-tyske lærerkonference henvender sig til sproglærere fra Danmark, der underviser i tysk, og sproglærere fra Tyskland, der underviser i dansk. Den 16. november 2017 blev dette års lærerkonference afholdt med titlen 'Ud med sproget'. I år blev der sat fokus på at fremme elevernes mundtlige sprogfærdighed. Mere end 100 lærere lod sig inspirere af forskellige oplægsholdere, og de fik også uddelt gratis undervisningsmateriale til tidlig fremmedsprogsundervisning og nabosprogsmødet, som er udviklet med støtte fra KursKultur. Lærerne fik også information om Kulturakademi, der udgør en arbejdsplan i KursKultur. Der blev berettet om de første erfaringer med elevmøder. I Kulturakademi skal 72 klasser opleve grænseoverskridende undervisningsforløb i samarbejde mellem skoler og

museer. Man diskuterede de bedste rammebetingelser for grænseoverskridende læringsmøder og også, hvordan man kan fremme dem yderligere. Deltagerne fik desuden information om arrangementer i 2018. Den dansk-tyske lærerkonference tilrettelægges i tæt samarbejde med IQSH (Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein) og UC Syd (University College Syddanmark) og har status som Landesfachtag fra Land Schleswig-Holstein.

Skoleidrætsdag

I 2017 blev skoleidrætsdagen afholdt den 5. oktober på Siegfried-Lenz-Schule i Handewitt. Stævnet blev for første gang afviklet som et indendørsarrangement med et nyt koncept, og ca. 500 elever fra begge sider af grænsen deltog i idrætsdagen. Efter en gang fælles opvarmning i skolens idrætshal, blev eleverne inddelt i dansk-tyske hold og havde så mulighed for at lære hinanden at kende under sjov og leg både i idrætshallerne, et par klasseværelser og i Mr. Scandis Funpark. Den første indendørs skoleidrætsdag var et fornøjeligt og vellykket stævne, som har bidraget til at lære hinanden bedre at kende som naboer.

Skoleidrætsdag, oktober 2017 (Foto: Tim Riediger)

Politisk og administrativ dialog og samarbejde

Bestyrelsen

Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse havde i december 2017 følgende medlemmer:

- Regionsrådsmedlem Hans Philip Tietje, Region Syddanmark, formand
- Kreispräsident Heinz Maurus, Kreis Nordfriesland, næstformand
- Borgmester Thomas Andresen, Aabenraa Kommune
- Oberbürgermeisterin Simone Lange, Stadt Flensburg
- Borgmester Erik Lauritzen, Sønderborg Kommune
- Dr. Wolfgang Buschmann, Kreis Schleswig-Flensburg
- Borgmester Hans Peter Geil, Haderslev Kommune
- Borgmester Henrik Frandsen, Tønder Kommune
- Landsformand Flemming Meyer, Südschleswigscher Wählerverband
- Hauptvorsitzender Hinrich C. Jürgensen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Minister Dr. Sabine Sütterlin-Waack, Landesregierung Schleswig-Holstein, selvsuppleret medlem (uden stemmeret)

Bestyrelsen afholdt møde den 3.3.2017, den 9.6.2017, den 29.9.2017 og den 1.12.2017.

Følgende emner blev behandlet:

- Årsregnskab og årsberetning 2016
- Strategiproces
- Aftaletekst
- Handlingsplan 2017-2018
- Region Sønderjylland-Schleswigs 20 års jubilæum
- Regionaldag
- Fremme af nabosprog
- Udvikling af de dansk-tyske uddannelser
- Halvårsregnskab og halvårsberetning
- Samarbejde med Femern Bælt Komitéen
- Markering af 100-året for grænsedragningen i 1920
- Nyt fra andre grænseregioner, AEER og Interreg

Underskrivelse af den nye aftaletekst

Efter godt to års intensivt politisk arbejde blev den nye aftale om samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig underskrevet den 9.6.2017 på Det Gamle Rådhus i Aabenraa.

Den nye aftale bygger videre på de foregående erklæringer og understøttes af en strategi, der er udviklet specielt til formålet, som skal være med til at intensivere det grænseoverskridende samarbejde.

Underskrivelse af den nye aftaletekst, juni 2017 (Fotos: Tim Riediger)

Region Sønderjylland-Schleswigs jubilæum

Den 16. september var 20-års dagen for underskrivelsen af den første aftale om samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig. 80 deltagere havde derfor taget imod bestyrelsens invitation til et festarrangement på Regionskontoret. Foruden forskellige hilsner og et kulturelt rammeprogram var Siegfried Matloks festtale et centralt indslag i arrangementet. I forbindelse med jubilæet blev der offentliggjort en publikation om samarbejdets historie, som kan ses på hjemmesiden www.region.de under menupunktet Publikationer. På internettet ligger der også en kort video fra jubilæumsarrangementet på linket <https://www.youtube.com/watch?v=frYnfqBC9ic>.

Jubilæumsarrangement, september 2017 (Fotos: Tim Riediger)

Jubilæumsarrangement, september 2017 (Fotos: Tim Riediger)

Foredragsrække i anledning af jubilæet

Som led i Region Sønderjylland-Schleswigs jubilæum blev der også afviklet en foredragsrække med i alt fire arrangementer. Det første om reformationen i grænselandet blev afholdt på Regionskontor & Infocenter i Padborg den 21.11.2017. Den danske præst Jacob Ørsted holdt et oplæg og diskuterede med deltagerne om Luthers bordtaler og Luthers rolle for nutiden.

Det andet arrangement om den koloniale arv blev afholdt på Regionskontor & Infocenter den 7.12.2017. Mikkel Leth Jespersen fra Museum Sønderjylland Aabenraa og Marco Petersen fra Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig holdt oplæg og diskuterede kolonitiden og dens rolle for grænselandet sammen med deltagerne. Den 14.12.2017 blev der talt om valgene i Danmark og Tyskland på Regionskontor & Infocenter. Siegfried Matlok, tidligere chefredaktør på 'Der Nordschleswiger', og Frank Jung, redaktør fra SHZ-Verlag, tog stilling til aktuelle spørgsmål om de politiske valg i Danmark og Tyskland.

Den 11.1.2018 blev grænsens betydning før og nu diskuteret i Bürgerhalle på rådhuset i Flensburg. Et panel bestående af Oberbürgermeisterin Simone Lange, Siegfried Matlok, tidligere chefredaktør på 'Der Nordschleswiger', MF'er Peter Kofod Poulsen, Mogens Therkelsen fra logistikvirksomheden H.P. Therkelsen og Stephan Kleinschmidt, viceborgmester i Sønderborg Kommune, diskuterede grænsens betydning, det dansk-tyske samarbejde og grænsekontrollen ved indrejse til Danmark sammen med deltagerne.

Paneldebat på Rathaus Flensburg i anledning af 20 års jubilæet (Foto: Tim Riediger)

Forvaltningsgruppen

Forvaltningsgruppen forbereder bestyrelsesmøderne og sikrer udvekslingen af erfaringer mellem partnerne. Forvaltningsgruppen havde følgende medlemmer (status december 2017):

- Claus Friis Dall, Haderslev Kommune
- Fatma Aygül, Stadt Flensburg
- Mathias Jahnke, Kreis Schleswig-Flensburg
- Kia Sofie Abildstrup, Region Syddanmark
- Andreas Doll, Kreis Nordfriesland
- Anne Schulz, Sønderborg Kommune
- Margriet Pless Jansen, Aabenraa Kommune
- Christiane Plischke, Tønder Kommune
- Christine Weißhuhn, Land Schleswig-Holstein
- Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Martin Lorenzen, Südschleswigscher Wählerverband

Forvaltningsgruppen afholdt møde den 8.2.2017, den 31.3.2017, den 8.9.2017 og den 10.11.2017.

Arbejdsmarkedsudvalget

Arbejdsmarkedsudvalget blev nedsat som nyt udvalg af bestyrelsen i år. Det har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevant udvikling på arbejdsmarkedsområdet
- Diskussioner og stillingtagen til arbejdsmarkedspolitiske problemstillinger af grænseoverskridende relevans

- Drøftelse af initiativer til fremme af arbejdsmarkedet på tværs af grænsen
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab.

Udvalget havde følgende medlemmer (status december 2017):

- Formand Susanne Linnet og Anne-Mette Dalgaard (forvaltning), Tønder Kommune
- Næstformand Bodo Neumann-Nee, Dansk mindretal
- Karl Erik Olesen og Lotte Nielsen (forvaltning), Haderslev Kommune
- Carsten-Friedrich Sörensen og Marc Nissen (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Petter Astrup og Lasse Ahlmann Kamp (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Peter Wittenhorst og Nils Wienke (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Ejler Schütt og Nikolaj Lorenz Stage Jensen (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Edgar Möller og Thomas Russ (forvaltning), Stadt Flensburg
- Martin Hamm, Land Schleswig-Holstein
- Bjarne Jensen og Thomas Dyhr Vestergaard (forvaltning), Region Syddanmark
- Gerhard Bertelsen, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, Frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 5.10.2017 og den 2.11.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Valg af formand
- Udvalgets arbejds måde
- Emner
- Arbejdsmarkedets organisation i Danmark og Tyskland
- Projektet 'Job over grænsen'

Udvalget for grænseregional udvikling

Udvalget for grænseregional udvikling blev nedsat som nyt udvalg af bestyrelsen i 2017 og har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevante emner
- Diskussioner og stillingtagen til relevante problemstillinger i den grænseregionale udvikling
- Identificering og behandling af relevante initiativer og projekter
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab.

Udvalget havde følgende medlemmer (status december 2017):

- Maria Damgaard og Claus Friis Dall (forvaltning), Haderslev Kommune
- Heinz Maurus og Andreas Doll (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Stephan Kleinschmidt og Anne Schulz (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Elke Bielfeldt og Mathias Jahnke (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Hans Philip Tietje og Lene Nebel (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Arne Rüstemeier og Fatma Aygül (forvaltning), Stadt Flensburg
- Bo Jessen og Ole Bach-Svendsen (forvaltning), Tønder Kommune
- Thomas Pfannkuch, Land Schleswig-Holstein
- Karsten Uno Petersen, Thomas Dyhr Vestergaard (forvaltning), Region Syddanmark
- Carsten Leth Schmidt, Deutsche Minderheit
- Bjørn Ulleseit, Dansk mindretal
- Heinrich Bahnsen, Frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 6.9.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Udvalgets arbejds måde
- Emner

Valg af formand blev udsat til første møde i 2018.

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har følgende opgaver:

- At fungere som uafhængig politisk styre- og bevillingsudvalg i forhold til aktuelle Interreg-projekter, hvor Region Sønderjylland-Schleswig har fået tillagt kompetence hertil
- At fungere som uafhængig politisk styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Støtte kendskab til nabosproget med det formål, at alle kan anvende deres eget sprog
- Informationsudveksling i forhold til relevante udviklinger inden for udvalgets fagområde
- Initiator for projekter, som støtter det borgernære kulturmøde og den sproglige mangfoldighed

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig havde følgende medlemmer (status december 2017):

- Formand Gabriele Stappert, Stefan Trahn og Torge Korff (forvaltning), Stadt Flensburg
- Stephan Kleinschmidt, Tom Holden Jensen og Nicolai Dupont Heidemann (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Karsten Stühmer, Mario de Vries og Dirk Wenzel (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Jørgen Popp Petersen, Jens Møller og Kia Fog Kristensen (forvaltning), Tønder Kommune
- Gary Funk, Margarethe Ehler og Johanna Jürgensen (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Christian Panbo, Hans Philip Tietje og Lise Lotte Urfe (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Rune Højer, Allan Emiliussen og Gry Vissing Jensen (forvaltning), Haderslev Kommune
- Sybilla Nitsch, Dansk mindretal
- Marion Petersen, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, Frisisk mindretal
- Poul Andersen, Region Syddanmark
- Susanne Bieler-Seelhoff, Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein

Udvalget afholdt møde den 16.3.2017, den 22.6.2017, den 28.9.2017 og den 2.11.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Kulturaftaleprojekter
- Kulturaftalernes fremtid
- Status for arbejdsgrupperne vedr. kulturaftalen
- KursKultur: Kulturakademi, ansøgninger til støttepuljerne
- Evaluering af projektet KursKultur

- Økonomi kulturområdet
- Nyt Interreg-projekt efter KursKultur
- Videntcenter for dansk og tysk
- Strategiproces kultur og sprog
- Ungeprojekter
- Europæisk Kulturarvsår 2018

Kulturfaggruppen

Kulturfaggruppen støtter det grænseoverskridende samarbejde på kulturområdet. Den består af medarbejdere fra de respektive kulturforvaltninger i de syv regionale partnerforvaltninger i Region Sønderjylland-Schleswig, Land Schleswig-Holstein og Region Syddanmark. Kulturfaggruppen er desuden administrativ styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og har bl.a. følgende opgaver:

- Forberedelse af Kulturudvalgets møder
- Anbefalinger vedr. ansøgninger til støttepuljerne i Interreg-projektet KursKultur
- Idéer, erfaringsudveksling, behandling af kulturelle emner

Kulturfaggruppen havde følgende medlemmer (status december 2017):

- Helle Barsøe, Sønderborg Kommune
- Thomas Frahm, Stadt Flensburg
- Lotte Rosing Videbæk, Region Syddanmark
- Nathalie Gerstle, Kulturstiftung Nordfriesland
- Gry Vissing Jensen, Haderslev Kommune
- Claudia Koch, Kulturstiftung Schleswig-Flensburg
- Mette Nielsen, Tønder Kommune
- Irena Scheicher, Land Schleswig-Holstein
- Lise Lotte Urfe, Aabenraa Kommune

Kulturfaggruppen afholdt møde den 23.2.2017, den 6.4.2017, den 29.5.2017, den 7.9.2017, den 12.10.2017 og den 13.12.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Forberedelse og efterbehandling af Kulturudvalgets møder
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig: projektudvikling, arbejdsgrupper
- KursKultur: ansøgninger til støttepuljerne
- Økonomi kulturområdet
- Nyt Interreg-projekt efter KursKultur
- Evaluering KursKultur
- Strategiproces kultur og sprog
- Kulturarvsår 2018
- Markering af grænsedragningen 1920 i 2020

Kontaktfaggruppen

Kontaktfaggruppen er et fagligt netværk, som sikrer en regelmæssig udveksling af idéer og initiativer på området for børn/unge, skole, fritid og sport mellem partnerforvaltningerne.

Kontaktfaggruppen havde følgende medlemmer fra området fritid, børn, unge og skole (status december 2017):

- Thomas Dau-Eckert, Stadt Flensburg

- Jens Juhl, Aabenraa Kommune
- Svend Goldenbaum, Kreis Nordfriesland
- Helle Barsøe, Bjarne Kjær Christensen og Susanne Muth-Ries Sønderborg Kommune
- Svenja Carstensen og Joscha Jaskolka Kreis Schleswig-Flensburg
- Lene Nørgaard Hansen, Tønder Kommune
- Maike Jennert og Thomas Nonn, Schulamt Land Schleswig-Holstein
- Henriette Sejr Løgstrup, Haderslev Kommune

Faggruppen afholdt møde den 14.3.2017, den 1.6.2017, den 20.9.2017 og den 30.11.2017. I forbindelse med møderne den 14.3.2017 og den 30.11.2017 blev der afholdt to temadage:

- Speeddating for lærere
- Unge og nye medier

På møderne blev følgende emner behandlet:

- KursKultur - herunder særligt transportpuljen
- Temadag: speeddating for lærere
- Ungeprojekter og ungestrategi
- Udvidelse af det grænseoverskridende forvaltningssamarbejde
- Temadag: unge og nye medier

Faggruppen Sprog og interkulturel forståelse

Faggruppen står for udvekslingen af sprog i Region Sønderjylland-Schleswig og beskæftiger sig derfor med udbredelsen af dansk og tysk i grænseområdet samt nedbrydningen af sprogbarrierer. Faggruppen, der hovedsageligt består af repræsentanter for skoler, erhvervsuddannelses-institutioner og universiteter, er et vigtigt netværk, hvor der udvikles idéer til grænseoverskridende skole-, lærer- og elevprojekter og udveksles erfaringer.

Faggruppen behandler desuden ansøgninger om midler til sprogprojekter fra støt-tepuljen under projektet KursKultur.

Faggruppen har følgende medlemmer:

- Birgitte Boelt, Camilla Hansen, Claudia Jans, Karen Aarøe, Lone Houmann Holst, University College Syddanmark
- Elin Fredsted, Frank Märtens, Ivy York Möller-Christensen, Astrid Westergaard, Universität Flensburg
- Ella Mølgaard, Syddansk Universitet
- Erla Hallsteinsdottir, Projekt kultKIT
- Eva Ritter, Nordisk Informationskontor
- Eva Sjöström Sven Zachariasen Ulrike Patzke, Erhvervsuddannelsescenter, EUC Syd
- Gabriele Fischer-Kosmol, Lisbet Mikkelsen Buhl, Dansk Skoleforening e.V.
- Ilwe Boysen, Friisisk Forening
- Lene Nørgaard Hansen, Tønder Kommune
- Maj-Britt Risbjerg Hansen, European Centre for Minority Issues, ECMI
- Maria Søgård Fink, Susanne Muth-Ries, VidensBy Sønderborg
- Merete Barrit Hansen, Merete Barrit Hansen, Aabenraa Kommune
- Renate Jacob, Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein, IQSH

- Steffen Höder, Christian-Albrechts-Universität Kiel
- Winnie Rieder, Høje Kolstrup Skole
- Käthe Nissen, Deutscher Schul- und Sprachverein, DSSV

Faggruppen afholdt møde den 21.2.2017, den 15.6.2017, den 26.9.2017 og den 12.12.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Projektet STaRForCE
- Global House Sønderborg
- Styrkelse af tyskfaget i Danmark
- Tidlig sprogundervisning
- Ansøgninger om støttemidler til sprogprojekter under projektet KursKultur
- Sprogpilot-konceptet
- Undervisningsmateriale
- Fremtiden for dansk-tyske uddannelser
- Videncenter for nabosprog
- KursKultur: Kulturakademi

Faggruppe SpoReg (Sport i Regionen)

Faggruppen er en uformel sammenslutning, der er dannet på frivillig basis og består af repræsentanter for idrætsorganisationer på begge sider af grænsen. Mindretallets idrætsorganisationer - Deutscher Jugendverband für Nordschleswig og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger - deltog i år for første gang. Faggruppens møder tager på den ene side sigte på udveksling af informationer om initiativer, aktiviteter og projekter i grænseområdet, og på den anden side er sigtet også at forbedre samarbejdet mellem idrætsorganisationerne i regionen, arrangere stævner for idrætsudøvere på begge sider af grænsen samt intensivere ungdomsarbejdet og støtte op om gensidig deltagelse i træningscamps og arrangementer. Endvidere behandler SpoReg ansøgninger til sportspuljen i KursKultur, og medlemmerne vejleder også ansøgere og kommer med tips i forbindelse med selve ansøgningen. Faggruppen arrangerer hvert år en skoleidrætsdag. I 2017 blev nr. 16 i rækken afholdt i Handewitt den 5. oktober.

Faggruppen SpoReg har følgende medlemmer:

- Jonny Arnold, Dansk Firmaidrætsforbund, DFIF
- Torben Hansen, Danmarks Idrætsforbund, DIF
- Birgit Langelund, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, DGI
- Dirk Weimar, Kreissportverband, KSV Nordfriesland
- Rainer Albrecht, Kreis Schleswig-Flensburg
- Susanne Weyhe, Kreissportverband, KSV Schleswig-Flensburg
- Lasse Tästensen, Deutscher Jugendverband für Nordschleswig, DJN
- Stephan Krüger, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, SDU
- Sönke Wisnewski, Sportverband, SV Flensburg

Faggruppen afholdt møde den 29.5.2017 og den 5.10.2017 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Trendsportsgrenen e-sport
- Projektet KursKultur
- Ansøgninger til sportspuljen
- SportCamp 2017
- Skoleidrætsdagen

Udveksling af informationer med partnerne

I regionens handlingsplan for 2017 og 2018 blev der lagt særlig vægt på en mere intensiv formidling af informationer og udveksling med de lokalpolitiske beslutningstagere. Derfor er arrangementer hos og med partnerne omtalt eksplicit i planen. I 2017 orienterede Anne-Mette Olsen således bl.a. Kulturudvalget i Aabenraa Kommune og Udvalget for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark om status for det grænseoverskridende kulturarbejde. Endvidere orienterede Peter Hansen Regionaludviklingsudvalget i Kreis Schleswig-Flensburg og Udvalget for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark om den aktuelle udvikling. På et møde i Kreistag i Kreis Nordfriesland i anledning af jubilæet holdt formand Hans Philip Tietje hovedtalen.

Servicering og udbygning af netværk og medlemskaber

- **AEBR (Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab)** afholdt tre bestyrelsesmøder og forberedte udtalelserne om den politiske holdning til den fremtidige udformning af den europæiske samhørighedspolitik.
- De gode forbindelser til forvaltningspartnerne i **Femern Bælt-regionen** blev plejet gennem regelmæssig faglig udveksling.
- Som netværkspartner i **projektet 'Interreg 112 2.0'** støtter regionen projektpartnerne med råd og vejledning. Særligt afholdelsen af beredskabskonferencen den 4. oktober på Regionskontoret vidner om det gode samarbejde.
- Regionskontor & Infocenter deltager regelmæssigt i **'Round Table Interreg'**-arrangementerne, som Industrie- und Handelskammer Flensburg er vært for.

Regionaldag

Afholdelsen af den Regionaldag, som er fastlagt i aftalen, blev udsat til foråret 2018 på grund af landdagsvalget. Der kunne dermed tages højde for bestyrelsens ønske om en tæt dialog med den nye regering i Kiel.

Regionskontor & Infocenter

2017 var et arbejdsrigt og succesrigt år for Regionskontor & Infocenter. Projekter blev initieret, møder og arrangementer forberedt og gennemført, og grænsependlere blev rådgivet og serviceret. Arbejdet var præget af dynamik og hurtig reaktion på påvirkninger udefra. Regionskontor & Infocenter har videresendt og offentliggjort talrige informationer med henblik på at støtte og forbedre informationsstrømmen i Region Sønderjylland-Schleswig.

Regionskontorets leder, Peter Hansen, gennemførte 202 tjenestemøder, interviews, møder og netværksmøder. Ud over medarbejdersamtaler skal her især nævnes møder med projektinitiativtagere eller om emner i partnerforvaltningerne. Præsentation af det grænseoverskridende samarbejde og foredrag om faglige emner i partnernes organer hører ligeledes til Regionskontorets typiske opgaver.

I 2017 gav Regionskontor & Infocenter fem praktikanter mulighed for at få et indblik i det grænseoverskridende samarbejde som led i deres skole- eller universitetsuddannelse.

Marketing/pr-arbejde

I 2017 udsendte Regionskontor & Infocenter 86 pressemeddelelser, der informerede generelt om den seneste udvikling i Region Sønderjylland-Schleswig, om nye projekter og begivenheder samt om foredrag og arrangementer.

Endvidere blev der holdt mange foredrag og præsentationer vedrørende Regionskontor & Infocenter, Interreg-projektet 'KursKultur' og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig.

Region Sønderjylland-Schleswig, Regionskontor & Infocenter blev omtalt 622 gange i medierne og andre publikationer.

Regionskontor & Infocenters leder gav 38 interviews om emner vedrørende det grænseoverskridende samarbejde.

Der blev offentliggjort følgende publikationer:

- Årsberetning 2016
- Kulturfokus-magasin Forår/Sommer og Efterår/Vinter
- 20 års samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig 1997-2017
- Lille ordbog, nyt oplag
- Tyske adresser DA/DE
- Flyer Børne- og ungeydelse DA og DE
- En tysk lønseddel DA/DE
- En dansk lønseddel

Infocentret har i 2017 offentliggjort tre videoer med en kort beskrivelse af et emne. Videoerne kan ses på hjemmesiden www.pendlerinfo.org og omhandler følgende:

- Jobstart i Danmark
- Fagforeninger og arbejdsløshedsforsikring i Danmark
- Digital forvaltning i Danmark

Nyhedsbrevet 'Regionsinfo' udkom 7 gange og har ca. 540 abonnenter. Det bringer nyt fra Region Sønderjylland-Schleswig, og endvidere har netværkspartnere mulighed for at offentliggøre informationer i nyhedsbrevet.

Nyhedsbrevet 'Pendlerinfo' er et nyt tiltag i 2017, som er udkommet tre gange og har 218 abonnenter. Nyhedsbrevet tager aktuelle emner op, som er interessante for grænsependlere.

Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmesider www.region.dk, www.region.de og www.pendlerinfo.org havde også stor søgning i 2017. I perioden 1. januar-31. december 2017 besøgte 19.448 borgere siderne www.region.dk|de, 39.970 brugere besøgte www.pendlerinfo.org.

Region Sønderjylland-Schleswig er også på Facebook og har her 755 likes. Her bliver der postet informationer og gjort opmærksom på arrangementer. Endvidere bliver mediet benyttet til at henvise til hjemmesiderne region.dk/de og pendlerinfo.org. Region Sønderjylland-Schleswig er også aktiv på Twitter og Instagram, og antallet af followers vokser støt.

Finansiering Regionskontor & Infocenter 2017 og 2018

Regionskontor & Infocenter finansieres på følgende måde:

Partnere	2018*		2017*	
	DKK	EUR	DKK	EUR
Region Syddanmark	1.887.100	253.302	1.887.100	253.302
Sønderborg Kommune	181.298	24.335	181.463	24.358
Haderslev Kommune	135.835	18.233	136.001	18.255
Tønder Kommune	91.919	12.338	92.030	12.353
Aabenraa Kommune	143.348	19.242	142.906	19.182
Kreis Nordfriesland	813.167	109.150	813.167	109.150
Kreis Schleswig-Flensburg	813.167	109.150	813.167	109.150
Stadt Flensburg	813.167	109.150	813.167	109.150
Gesamt	4.879.001	654.900	4.879.001	654.900

Dansk, tysk og Region Sønderjylland-Schleswigs flag (Foto: Tim Riediger)

